

Hướng dẫn giải VBT Ngữ Văn 6 tập 2 bài Đêm nay Bác không ngủ ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Dưới đây là cách giải bài Đêm nay Bác không ngủ trong vở bài tập Ngữ Văn 6 tập 2 mà chúng tôi đã chọn lọc và tổng hợp giúp các em học sinh có nguồn tham khảo tốt nhất.

Giải câu 1 trang 57 VBT Ngữ văn lớp 6 tập 2

Hình tượng Bác Hồ trong bài thơ được miêu tả qua con mắt và cảm nghĩ của ai? Cách miêu tả đó có tác dụng gì đối với việc thể hiện tâm hồn cao đẹp của Bác Hồ và tấm lòng của anh bộ đội đối với lãnh tụ?

Đáp án:

- Hình tượng Bác Hồ trong bài thơ được miêu tả qua con mắt và cảm nghĩ của anh đội viên.

- Cách miêu tả như vậy khiến cho người đọc thấy giữa anh và Bác dường như không khoảng cách mà lại rất gần gũi, chân thật. Thể hiện được tấm lòng của anh bộ đội với Bác và tình cảm, sự yêu thương vô bờ bến của Bác dành cho các chiến sĩ.

Giải câu 2 trang 57-58 vở bài tập Ngữ văn lớp 6 tập 2

Bài thơ kể lại hai lần anh đội viên thức dậy nhìn thấy Bác không ngủ. Em hãy so sánh tâm trạng và cảm nghĩ của anh đội viên đối với Bác Hồ trong hai lần đó.

Đáp án:

So sánh tâm trạng, cảm nghĩ của anh đội viên trong hai lần thức giấc:

- Lần thứ nhất thức dậy:

- + Từ ngạc nhiên: trời khuya Bác vẫn ngồi
- + Trào dâng niềm thương Bác: Càng nhìn lại càng thương
- + Cảm động khi chứng kiến cảnh Bác chăm sóc cho bộ đội

- Lần thứ ba thức dậy:

- + Tâm trạng từ hoảng hốt tới tha thiết lo lắng: mời Bác ngủ
- + Anh cảm nhận được tấm lòng yêu thương vô hạn của Bác đối với bộ đội và nhân dân.

- + Cuối cùng “*anh thức luôn cùng Bác*”
- Trong bài không đề cập tới lần thức dậy thứ hai của anh đội viên, vì:
 - + Lần thứ ba “*Bác vẫn ngồi đĩnh ninh*” chứng tỏ trong đêm ấy anh đội viên thức dậy nhiều lần, lần nào cũng chứng kiến Bác không ngủ.
 - + Trong lần thứ ba anh không nén được cảm xúc nên “*nằng nặc*” mời Bác đi ngủ.
- Qua cảm nghĩ của anh đội viên, hình ảnh Bác gần gũi, thân thương, tấm lòng bao dung, vĩ đại của Bác được khắc họa chân thực qua lời kể của anh đội viên.

Giải câu 3 trang 58 vở bài tập Văn lớp 6

Hãy cho biết vì sao trong đoạn kết nhà thơ lại viết:

... Đêm nay Bác không ngủ

Vì một lẽ thường tình

Bác là Hồ Chí Minh

Đáp án:

Ý nghĩa của đoạn kết được xác nhận trong các trường hợp dưới đây là:

- + Nhân cách Bác Hồ là một chân lí đơn giản mà lớn lao
- + Chăm lo cho nhân dân là lẽ sống của Bác

Giải câu 4 trang 59 VBT lớp 6 Ngữ văn

Bài thơ được làm theo thể thơ gì? Thể thơ ấy có thích hợp với cách kể chuyện của bài thơ không?

Đáp án:

- Bài thơ được làm theo thể năm chữ:
 - + Mỗi khổ thơ có bốn dòng thơ.
 - + Cách gieo vần: chữ cuối thứ hai và chữ cuối thứ ba vần liền với nhau.
- Thể thơ này rất thích hợp với cách kể chuyện của bài thơ

Giải câu 5 trang 59 vở bài tập Ngữ văn tập 2 lớp 6

Tìm những từ láy trong bài và cho biết giá trị biểu cảm của một số từ láy mà em cho là đặc sắc.

Đáp án:

- Những từ láy trong bài: *trầm ngâm, lâm thâm, xơ xác, nhẹ nhàng, mơ màng, lỏng lẻo, thốn thức, thâm thì, bồn chồn, hốt hoảng, đĩnh ninh, phăng phắc, nằng nặc,...*

- Một số từ láy đặc sắc: *mơ màng, thâm thì, nằng nặc* làm tăng giá trị biểu cảm, tả cụ thể trạng thái tình cảm, cảm xúc của anh đội viên.

Giải câu 6 trang 60 vở bài tập Văn lớp 6

Đêm nay Bác không ngủ là bài thơ trữ tình hay bài thơ tự sự? Vì sao?

Phương pháp giải:

- Đêm nay Bác không ngủ là bài thơ tự sự. Bài thơ kể lại một câu chuyện với cốt truyện, tình tiết đầy đủ. Qua bài thơ ta thấy được những sự việc, hành động và các mối quan hệ giữa con người với con người.

Giải câu 7 trang 60 VBT Ngữ văn lớp 6 tập 2

Bài thơ dựa theo thể thơ của hát dặm Nghệ Tĩnh. Hãy viết tóm tắt một số hiểu biết của em về hát dặm, đặc biệt là về thể thơ năm chữ rất phổ biến trong hát dặm.

Đáp án:

- Dặm là thể hát nói, bằng thơ ngũ ngôn (thơ / vè 5 chữ). Đây là thể hát có tiết tấu rõ ràng, có phách mạnh phách nhẹ, có nhịp nội nhịp ngoại. Thông thường một bài dặm có nhiều khổ, mỗi khổ có 5 câu (câu 5 thường điệp lại câu 4), mỗi câu có 5 từ (không kể phụ âm đệm). Dặm rất giàu tính tự sự, tự tình, kể lể khuyên răn, phân trần bày giải. Cũng có loại dặm dí dỏm khôi hài, châm biếm trào lộng và có cả dặm trữ tình giao duyên. "Dặm" có nghĩa là ghép vào, xen kẽ với nhau, thường 2 hay 3 người hát đối diện nhau hát. Các làn điệu của hát dặm như: Dặm xẩm, dặm nói, dặm vè, dặm diên, dặm của quyền, dặm kể.